

Laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksestä laiksi jakolain muuttamisesta

Eduskunta on 8 päivänä maaliskuuta 1988 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 11.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina toimistopäällikkö Seppo Havu maa- ja metsätalousministeriöstä, maanmittausneuvos Jorma Kantola maanmittaushallituksesta, osastopäällikkö Martti Uotila Suomen Kaupunkiliitosta, ylinsinööri Timo Linkola Suomen Kunnallisliitosta, jaostopäällikkö Henrik Wickström Finlands svenska kommunförbundista ja varatuomari Esko Ala-Ketola Maataloustuottajain Keskusliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan tarkistettaviksi lähinnä niitä jakolain säännöksiä, jotka koskevat kiinteistöjen yhteisiä alueita ja yhteisiä erityisiä etuuksia sekä kiinteistölle kuuluvia yksityisiä erityisiä etuuksia. Yhteisiä alueita saataisiin muodostaa asianosaisten sopimuksesta nykyistä väljemmin. Luovutetun yhteisalueosuuden tai sen määräosan muodostaminen itsenäiseksi tilaksi ehdotetaan mahdollistettavaksi. Säännöksiä, jotka koskevat yhteisalueosuuden sekä yhteiseen erityiseen etuuteen olevan osuuden ja yksityisen erityisen etuuden jakoon ottamista, ehdotetaan selvennettäviksi ja tarkistettaviksi.

Jakolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, että kiinteistön tai muun rekisteriyksikön omistajan vaatimuksesta voitaisiin tietyin

edellytyksin lakkauttaa rekisteriyksikön alueeseen kohdistuva yhteinen tai yksityinen erityinen etuus.

Lisäksi säännöksiä ehdotetaan tarkistettaviksi siten, että kaikki kiinteistön tai muun rekisteriyksikön ulottuvuutta koskevat riidat tai kiinteistöjaotusta koskevat muut epäselvyydet ratkaistaisiin vastaisuudessa jakolain mukaisessa toimitusmenettelyssä.

Maanmittaustoimitusten tarkastusta ehdotetaan kevennettäväksi siten, että tarkastuksessa selvitetäisiin vain se, täyttääkö toimitus tilajärjestelmän ja rekisterilaitoksen asettamat vaatimukset.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti sen tultua hyväksytyksi ja vahvistetuksi.

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saadun selvityksen perusteella laki- ja talousvaliokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena, minä vuoksi valiokunta on asettunut lakiehdotuksen hyväksymisen kannalle. Valiokunta ehdottaa kuitenkin lakiehdotukseen eräitä teknisiä luonteisia tarkistuksia.

Edellä olevan perusteella valiokunta kunniottaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki jakolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 14 päivänä joulukuuta 1951 annetun jakolain (604/51) 231 a, 231 b, 235 ja 310 §, sellaisina kuin niistä ovat 231 a § 29 päivänä kesäkuuta 1984 annetussa laissa (509/84), 231 b § 31 päivänä tammikuuta 1975 annetussa laissa (52/75) sekä 310 § osittain muutettuna 2 päivänä toukokuuta 1972 annetulla lailla (321/72),

muutetaan 52 §:n 2 momentti, 67, 111—113, 115, 132 ja 174 §, 182 §:n 1 ja 3 momentti, 183 §:n 2 ja 3 momentti, 186 §, 191 §:n 1 ja 3 momentti, 202 §, 203 §:n 2 momentti, 231 §, 241 §:n 1 momentti, 270 § ja 349 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 52 §:n 2 momentti ja 182 §:n 3 momentti mainitussa 31 päivänä tammikuuta 1975 annetussa laissa, 112 § osittain muutettuna 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetulla lailla (286/82), 113 § 17 päivänä joulukuuta 1976 annetussa laissa (984/76), 182 §:n 1 momentti, 191 §:n 1 momentti ja 349 §:n 2 momentti mainitussa 29 päivänä kesäkuuta 1984 annetussa laissa, 186 § osittain muutettuna mainitulla 31 päivänä tammikuuta 1975 annetulla lailla ja 270 § 29 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa (652/86), sekä

lisätään lakiin uusi 114, 132 a, 181 a ja 243 b §, niistä 114 § mainitulla 17 päivänä joulukuuta 1976 annetulla lailla kumotun 114 §:n tilalle, sekä 241 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetulla lailla (487/69), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, ja 248 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 29 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa, uusi 2 momentti seuraavasti:

52, 67, 111 ja 112 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

113 §

Jos yhteisen alueen erottaminen on tarpeen tarkoituksenmukaisen jakotuloksen aikaansaamiseksi, voidaan jaossa ilman asianosaisten suostumusta erottaa yhteiseksi:

(1—3 kohta kuten hallituksen esityksessä)

4) yhteisen vesialueen tai yhteisenä erityisenä etuutena olevan kalastusoikeuden käyttämistä varten tarpeellinen maa-alue.

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

(4 mom. *poist.*)

114 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Milloin 1 momentissa tarkoitettu etuus kuuluu yksinomaan jaossa mukana oleville kiinteistöille, voidaan se ottaa jakoon, milloin siihen on erityistä syytä. Alue, johon etuus kohdistuu, voidaan erottaa *niiden* etuuteen oikeutettujen kiinteistöjen yhteiseksi, *jolle se on tarpeen*.

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

115, 132, 132 a, 174 ja 181 a §

(Kuten hallituksen esityksessä)

182 §

Kahdesta tai useammasta samaan kuntaan kuuluvasta tilasta saa lohkomalla erottaa alueen yhdeksi tilaksi. (*Poist.*) Kahden tai useamman tilan osuudet yhteiseen alueeseen tai määräosat tällaisista osuuksista *saadaan* lohkomalla erottaa yhdeksi tilaksi *siinä kunnassa, jossa jokin luovuttavista tiloista tai yhteinen alue on*.

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

183 ja 186 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

191 §

Milloin lohottavaan tilaan kuuluu osuus yhteiseen alueeseen taikka erityinen etuus yksityisenä tai yhteisenä muiden tilojen kanssa, seuraa lohkomistoimituksessa erotettavaa aluetta osuus yhteiseen alueeseen tai erityiseen etuuteen, jos asianosaisten ovat niin sopineet. Jollei osuuden tai etuuden suuruudesta ole toisin sovittu, on se erotettavaa aluetta vastaavan osaluvun mukainen. *Erotettavasta alueesta* muodostettu tila ei kuitenkaan saa osuutta siitä osasta yhteistä aluetta tai yhteistä erityistä

etuutta, joka lohottavalla tilalla on yli sen osalukua vastaavan määrän, elleivät asianosaiset ole tästä nimenomaisesti sopineet.

— — — — —
(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

202, 203 ja 231 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

241 §

Kiinteistöstä luovutettu osuus yhteiseen alueeseen tai määräosa siitä saadaan siirtää toiseen kiinteistöön siinä kunnassa, jossa luovut-

tava kiinteistö tai yhteinen alue on. Sama koskee kiinteistölle kuuluvaa yksityistä erityistä etuutta tai osuutta yhteiseen erityiseen etuuteen.

— — — — —
(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

243 b, 248, 270 ja 349 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 1988

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat osallistuneet puheenjohtaja Kokko, varapuheenjohtaja Järvisalo-Kanerva, jäsenet

Dromberg, Hurskainen-Leppänen, Joenpalo, Jurva, Nyman, Sarapää, Turunen, Urpilainen ja Varpasuo sekä varajäsen P. Lahtinen.

